

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 156 | 12-18 juni 2023

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 142 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

12 juni: De Koerdische muzikant Dildar Didêrî kondigde aan dat hij in Diyarbakır was ontvoerd door personen die zich voorstelden als politieagenten en naar een afgelegen locatie werd gebracht in een voertuig zonder kenteken. Didêrî zei dat hij vier uur later langs de kant van de weg werd achtergelaten.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

12 juni: De politie in Muş arresteerde 18 mensen wegens hun aanwezigheid bij de begrafenis van een man die omkwam bij een gewapende aanval op een Koerdisch cultureel centrum in Parijs. Op 15 juni kwam de politie tussenbeide in een demonstratie die werd gehouden om te protesteren tegen de aanhoudingen, waarbij vier anderen kortstondig werden vastgehouden.

13 juni: De politie in İzmir kwam tussenbeide tijdens een picknick die werd georganiseerd ter gelegenheid van de LGBT-trotsmaand, waarbij vijf universiteitsstudenten kortstondig werden vastgehouden.

13 juni: Het Gouverneursbureau van Siirt vaardigde een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van 15 dagen.

15 juni: De politie in Istanbul komt tussenbeide bij een arbeidersprotest en arresteert zes mensen.

15 juni: De politie in Tekirdağ arresteerde vakbondsleiders Güneş Atalay en Cahit Atalay. De reden van hun aanhouding is niet bekendgemaakt. De politie deed ook een inval in het provinciale kantoor van hun vakbond en nam computers en drukwerk in beslag. De arrestanten werden twee dagen later onder gerechtelijk toezicht vrijgelaten.

15 juni: De gouverneur van Istanbul kondigde een verbod af op alle pride-activiteiten in de provincie, daarbij verwijzend naar bezorgdheid over de "bescherming van het gezin".

15 juni: Het Gouverneursbureau van Eskişehir heeft een verbod uitgevaardigd op alle LGBT Pride Month-activiteiten voor een periode van 30 dagen.

15 juni: Een rechtbank in Eskişehir oordeelde zeven mensen vrij te spreken die terecht stonden wegens hun deelname aan een LGBT-trotsmars in juli 2022.

16 juni: Het kantoor van een districtsgouverneur in Istanbul verbood een cultureel evenement georganiseerd door een Koerdische ngo.

16 juni: Het Gouverneursbureau van Aydın vaardigde een verbod uit op alle LGBT Pride-evenementen voor een periode van drie dagen.

16 juni: Het kantoor van een districtsgouverneur in Muğla heeft een verbod uitgevaardigd op alle LGBT Pride Month-activiteiten voor een periode van 10 dagen.

17 juni: Het kantoor van een districtsgouverneur in Istanbul verbood een stand-up comedy-evenement omdat de poster een verwijzing naar LGBT-mensen bevatte.

17 juni: De gouverneur van Izmir kondigde een algemeen verbod af op alle LGBT Pride Month-evenementen.

18 juni: De politie in Istanbul komt tussenbeide in een LGBT-trotsmars, waarbij 10 mensen kort worden vastgehouden.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

12 juni: Een rechtbank in Ankara besliste om de Koerdische journaliste Ceylan Şahinli vrij te spreken die terechtstond op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda over haar deelname aan evenementen.

13 juni: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) beschuldigde Turkije in de zaak van voormalig parlementslid Osman Baydemir die werd gestraft wegens het verwijzen naar "Koerdistan" tijdens een parlementaire zitting. Het EHRM oordeelde dat de disciplinaire sanctie van het parlement in strijd was met de vrijheid van meningsuiting.

13 juni: Aanklagers van Adana starten een onderzoek naar advocaat Tugay Bek vanwege zijn kritiek op sociale media op een hoge militaire officier. Bek werd door de politie opgeroepen voor een verhoor in het kader van het onderzoek.

13 juni: Aanklagers starten een onderzoek naar journalist Cüneyt Arat vanwege zijn commentaar op sociale media over een verbannen journalist. Arat werd door de politie

opgeroepen voor een verhoor als onderdeel van het onderzoek.

13 juni: Een rechtbank in Istanbul besliste om journalisten Canan Coşkun en Barış Pehlivan vrij te spreken die terecht stonden wegens hun berichtgeving.

14 juni: Een rechtbank in Istanbul heeft een voorwaardelijke gevangenisstraf van 23 maanden opgelegd aan journalist Gökay Başcan op beschuldiging van belediging vanwege zijn berichtgeving over de nauwe banden van Yüksel Kocaman, lid van de hoge rechterlijke macht, met president Recep Tayyip Erdoğan.

14 juni: Een rechtbank in Van sprak een voorwaardelijke gevangenisstraf van meer dan vier maanden uit aan journalist İdris Yılmaz wegens "opzettelijk letsel" wegens zijn poging om zichzelf te verdedigen toen hij werd aangevallen door een aannemer terwijl hij verslag deed van een bouwproject.

14 juni: De politie in Antalya arresteert een minderjarige voor het dragen van de vlag van een socialistische militant tijdens 1 mei-demonstraties.

15 juni: Een rechtbank in Ankara besliste om Aslı Saraç vrij te spreken, een voormalig directeur van de Human Rights Association (İHD) die terechtstond op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda vanwege haar posts op sociale media.

16 juni: Een rechtbank in Adana veroordeelde de Koerdische muzikant İlyas Arzu tot zes jaar en drie maanden gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme wegens muzieklessen die hij gaf. Muzikant Jıyan Savcı, die ook terecht stond in dezelfde zaak, werd vrijgesproken.

16 juni: Aanklagers van Sakarya starten een onderzoek naar journaliste Diren Yurtsever wegens haar berichtgeving over beschuldigingen dat een militaire commandant 15 soldaten seksueel heeft misbruikt. Yurtsever werd door de politie opgeroepen voor een verhoor in het kader van het onderzoek.

16 juni: Alparslan Kuytul, een leider van een religieuze gemeenschap die gevangen zat na zijn uitgesproken kritiek op de regering, werd vrijgelaten uit voorarrest op gerechtelijke proeftijd.

16 juni: Safiye Alagaş, een van de Koerdische journalisten die in juni 2022 werd gearresteerd, werd na de eerste

hoorzitting van haar proces onder gerechtelijk toezicht vrijgelaten.

17 juni: Journalist Sinan Aygül kondigde aan dat hij fysiek was aangevallen door het beveiligingsteam van Mehmet Emin Geylani, de burgemeester van de regerende partij in een district in de provincie Bitlis. Het incident vond plaats nadat Aygül rapporteerde over vermeende gemeentelijke onregelmatigheden waarbij Geylani betrokken was. Aygül zei dat de aanvallers hem ook verbaal bedreigden door te zeggen: "Als je weer over de burgemeester schrijft, ga je dood."

MENSENRECHTENVERDEDIGERS

15 juni: Een rechtbank in Ankara besliste om Aslı Saraç vrij te spreken, een voormalig directeur van de Human Rights Association (İHD) die terechtstond op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda vanwege haar posts op sociale media.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

14 juni: De Raad van Rechters en Aanklagers (HSK) startte een onderzoek naar rechter Ahmet Çakmak die beroep aantekende tegen de benoeming van president Recep Tayyip Erdoğan als presidentskandidaat omdat deze ongrondwettelijk was.

14 juni: De politie in Diyarbakır arresteerde advocaat Süleyman Şahin op instructie van lokale aanklagers. Şahin werd twee dagen later onder gerechtelijk toezicht vrijgelaten.

KOERDISCHE MINDERHEID

12 juni: De Koerdische muzikant Dildar Didêrî kondigde aan dat hij kortstondig was ontvoerd in Diyarbakır door personen die zich voorstelden als politieagenten en naar een afgelegen locatie was gebracht in een voertuig zonder kenteken. Didêrî zei dat hij vier uur later langs de kant van de weg werd achtergelaten.

12 juni: De politie in Şırnak arresteerde 12 mensen, onder wie lokale HDP-leidinggevenden.

12 juni: De politie in Muş arresteerde 18 mensen wegens hun aanwezigheid bij de begrafenis van een man die

omkwam bij een gewapende aanval op een Koerdisch cultureel centrum in Parijs.

12 juni: Een rechtbank in Ankara besliste om de Koerdische journaliste Ceylan Şahinli vrij te spreken die terechtstond op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda over haar deelname aan evenementen.

13 juni: De politie in Bitlis arresteerde lokale Koerdische politici Berivan Birlik en Mahmut Arikbağ.

13 juni: De politie in Ankara houdt HDP-directeur Doğan Erbaş vast op grond van een aan hem opgelegde gevangenisstraf van 14 jaar, negen maanden en 22 dagen op beschuldiging van terrorisme.

13 juni: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) beschuldigde Turkije in de zaak van voormalig parlementslid Osman Baydemir die werd gestraft wegens het verwijzen naar "Koerdistan" tijdens een parlementaire zitting. Het EHRM oordeelde dat de disciplinaire sanctie van het parlement in strijd was met de vrijheid van meningsuiting.

14 juni: De politie in Tekirdağ houdt vijf mensen vast, onder wie lokale Koerdische politici, op beschuldiging van terrorisme. De arrestanten werden twee dagen later door een rechtbank gearresteerd.

15 juni: Een rechtbank in Diyarbakır besliste om de Koerdische politicus Mehmet Şirin Tunç vrij te spreken die terechtstond als onderdeel van een onderzoek naar het Democratisch Samenlevingscongres (DTK), een overkoepelende organisatie voor verschillende pro-Koerdische politieke netwerken.

16 juni: Een rechtbank in Adana veroordeelde de Koerdische muzikant İlyas Arzu tot zes jaar en drie maanden gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme wegens muzieklessen die hij gaf. Muzikant Jıyan Savcı, die ook terecht stond in dezelfde zaak, werd vrijgesproken.

16 juni: De politie in Tunceli arresteerde voormalig HDP-directeur Hıdır Çiçek.

16 juni: De politie in Istanbul deed een inval in een districtskantoor van de HDP en nam gedrukt materiaal in beslag.

16 juni: Het kantoor van een districtsgouverneur in Istanbul verbood een cultureel evenement georganiseerd door een Koerdische ngo.

16 juni: Safiye Alagaş, een van de Koerdische journalisten die in juni 2022 werd gearresteerd, werd na de eerste hoorzitting van haar proces onder gerechtelijk toezicht vrijgelaten.

ANDERE MINDERHEDEN

13 juni: De politie in İzmir kwam tussenbeide tijdens een picknick die werd georganiseerd ter gelegenheid van de LGBT-trotsmaand, waarbij vijf universiteitsstudenten kortstondig werden vastgehouden.

15 juni: De gouverneur van Istanbul kondigde een verbod af op alle pride-activiteiten in de provincie, daarbij verwijzend naar bezorgdheid over de "bescherming van het gezin".

15 juni: Het Gouverneursbureau van Eskişehir heeft een verbod uitgevaardigd op alle LGBT Pride Month-activiteiten voor een periode van 30 dagen.

16 juni: Het Gouverneursbureau van Aydın vaardigde een verbod uit op alle LGBT Pride-evenementen voor een periode van drie dagen.

16 juni: Het kantoor van een districtsgouverneur in Muğla heeft een verbod uitgevaardigd op alle LGBT Pride Month-activiteiten voor een periode van 10 dagen.

17 juni: Het kantoor van een districtsgouverneur in Istanbul verbood een stand-up comedy-evenement omdat de poster een verwijzing naar LGBT-mensen bevatte.

17 juni: De gouverneur van Izmir kondigde een algemeen verbod af op alle LGBT Pride Month-evenementen.

18 juni: De politie in Istanbul komt tussenbeide in een LGBT-trotsmars, waarbij 10 mensen kort worden vastgehouden.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

14 juni: Een gevangenisadministratie in Kırşehir wees het verzoek van de zieke gevangene Süleyman Ayaz om een medische test af. Ayaz lijdt aan osteoporose.

16 juni: De Human Rights Association (İHD) meldt een toename van schendingen van rechten in gevangenissen,

zoals willekeurige opschorting van sociale activiteiten en telefonische communicatie, onrechtvaardige eenzame opsluiting en gebrek aan toegang tot gezondheidszorg.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

13 juni: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) heeft een voorlopige maatregel uitgevaardigd waarin de Griekse autoriteiten worden gelast 56 Turkse asielzoekers die vanuit Turkije naar Griekenland zijn overgestoken, niet te verwijderen.

FOLTERING EN MISHANDELING

12 juni: De bewakers in een Iğdır-gevangenis mishandelden gevangenen en bedreigden advocaten die op bezoek kwamen om hun cliënten te ontmoeten.

14 juni: Een gevangenis in Erzurum beperkt de communicatierechten van de zieke gevangene Sinan Karaer gedurende 16 maanden vanwege disciplinaire onderzoeken tegen hem.

14 juni: De bewakers in een Kırşehir-gevangenis doorzochten een baby die onder de bezoekers van een gevangene was.

15 juni: De bewakers in een Kırşehir-gevangenis beschadigden en namen persoonlijke spullen van gevangenen in beslag tijdens een doorzoeking van de afdeling.

16 juni: Een rechtbank in Ankara veroordeelde de Turks-Kirgizische onderwijzer Orhan İnandı tot 21 jaar gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme vanwege zijn banden met de Gülen-beweging. In 2021 werd İnandı door de Turkse inlichtingendienst uit Kirgizië ontvoerd en overgedragen aan Turkije. Zijn eerste openbare beelden na zijn uitlevering aan Turkije vertoonden sporen van marteling op zijn lichaam. Tijdens de eerste hoorzitting van zijn proces in november 2021 bevestigde İnandı zelf de vermoedens en zei dat hij 37 dagen onder marteling was ondervraagd.

TRANSNATIONALE REPRESSIE

15 juni: Rapporten beweerden dat een burger een van de 16 mensen was die werden gedood bij de drone-aanval van Turkije in het noordoosten van Syrië.

16 juni: Een rechtbank in Ankara veroordeelde de Turks-Kirgizische onderwijzer Orhan İnandı tot 21 jaar gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme vanwege zijn banden met de Gülen-beweging. In 2021 werd İnandı door de Turkse inlichtingendienst uit Kirgizië ontvoerd en overgedragen aan Turkije. Zijn eerste openbare beelden na zijn uitlevering aan Turkije vertoonden sporen van marteling op zijn lichaam. Tijdens de eerste hoorzitting van zijn proces in november 2021 bevestigde İnandı zelf de vermoedens en zei dat hij 37 dagen onder marteling was ondervraagd.